

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Cornel Burcovschi,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Cornel Burcovschi împotriva Instituției Publice Cadastrul Bunurilor Imobile privind anularea refuzului și obligarea actualizării informației în Registrul bunurilor imobile,

împotriva încheierii din 11 martie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3r-106/25
PIGD 2-22091685-01-3r-11042025)*

Termenul de declarare a apelului motivat.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. V. Dodon
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, G- Dașchevici, A. Bostan

02 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către Cornel Burcovschi,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 28 iunie 2021, Cornel Burcovschi a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Instituției Publice „Cadastrul Bunurilor Imobile”, solicitând anularea actului administrativ nr. 11-35/1974/2022 din 07 februarie 2022 și actului administrativ nr. 01/B-540/22 din 16 iunie 2022 emis în procedura prealabilă, obligarea la actualizarea informației cu privire la bunurile imobile nr. xxxxx și nr. xxxxx și furnizarea informației Serviciului Fiscal de Stat în scopul impozitării pe avere pentru anul 2019.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din data de 10 mai 2024 s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Cornel Burcovschi împotriva Instituției Publice „Cadastrul Bunurilor Imobile” privind anularea actului administrativ nr. 11-35/1974/2022 din 07 februarie 2022 și actului administrativ nr. 01/B-540/22 din 16 iunie 2022 emis în procedura prealabilă, obligarea la actualizarea informației cu privire la bunurile imobile nr. xxxxx și nr. xxxx și furnizarea informației Serviciului Fiscal de Stat în scopul impozitării pe avere pentru anul 2019. (f.d.51,60-62)

3. În data de 10 iunie 2024 Cornel Burcovschi a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, rezervându-și dreptul de a depuse motivarea apelului după comunicarea hotărârii motivate. (f.d. 57)

4. Cornel Burcovschi în data de 29 ianuarie 2025 a depus la Curtea de Apel Centru apelul motivat. (f.d.69)

5. Curtea de Apel Centru prin încheierea din data de 11 martie 2025 a declarat inadmisibil apelul lui Cornel Burcovschi pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ. (f.d.72-76)

6. În data de 25 martie 2025 Cornel Burcovschi a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat anularea încheierii și adoptarea unei noi încheieri. (f.d.79)

7. În motivarea recursului Cornel Burcovschi a indicat că notificarea prin poșta electronică se efectuează prin transmiterea înscrisului cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă. La caz, hotărârea instanței de fond expediată prin poșta electronică nu conține nici semnătura electronică nici semnătura olografă.

8. Circumstanțe care în opinia recurentului duc la anularea încheierii cu restituirea dosarului instanței de apel pentru examinarea apelului declarat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9.Art. 24 din Codul administrativ stabilește că:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

10.Art. 96 alin. (1) din Codul administrativ statuează că:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

11.Art. 97 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ reglementează că:

„Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.”

12.Art. 98 alin. (1) din Codul administrativ prevede că:

„Dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat, conform art.45, de către un reprezentant legal, notificările se adresează acestuia.”

13.Articolul 110¹ alin. (1) din Codul administrativ stabilește că:

„Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.”

14.Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

15.Art. 223 din Codul administrativ reglementează că:

„Hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.”

16.Art. 232 alin. (2) din Codul administrativ statuează că:

„Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

17.Art. 236 alin. (1) alin. (2) lit. e) din Codul administrativ relevă că:

„Instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se

declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).”

18.Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ relevă că:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

19.Art. 242 din Codul administrativ reglementează că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

20. Art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ statuează că:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.”

21.Art. 47 alin. (4) din Legea nr.124 din data de 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere stabilește că:

„În cazul în care semnatarul și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, documentul electronic se consideră recepționat de către destinatar dacă acesta:

- a) intră în sistemul informațional din care destinatarul poate să extragă documentele electronice;
- b) intră în sistemul informațional indicat de destinatar într-o formă accesibilă pentru utilizare în sistemul respectiv.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că, Curtea de Apel Centru a adoptat încheierea contestată la 11 martie 2025. Recursul a fost depusă de către Cornel Burcovschi în data de 25 martie 2025.

Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Cornel Burcovschi s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

23. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 243 alin. (2) din Codul administrativ mai sus citat, a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

24. Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că hotărârea motivată a instanței de fond a fost expediată prin intermediul poștei electronice în data de 04 decembrie 2024. (f.d. 64)

25. Instanța de apel prin încheierea din 11 martie 2025, prin prisma prevederilor art. 236, alin. (1), alin. (2), lit. e) din Codul administrativ, a

declarat inadmisibil apelul depus de către Cornel Burcovschi, din motivul că motivare apelului nu a fost depusă în termenul legal.(f.d.72-76)

26. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 11 martie 2025 a Curții de Apel Centru, instanța de recurs constată că, instanța de apel întemeiat a emis încheierea prin care a declarat inadmisibil apelul.

27. La acest aspect instanța de recurs menționează că, din conținutul art.232, alin. (2) din Codul administrativ rezultă că apelantul urma să depună apelul motivat în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

28. Astfel, termenul de procedură instituit de legiuitor este prevăzut de o normă imperativă și trebuie executat întocmai. Articolul 232, alin. (2) din Codul administrativ stipulează că, începutul curgerii termenului de depunere a apelului motivat este determinat doar de un singur eveniment – de la data notificării hotărârii motivate a instanței de fond.

29. Materialele dosarului atestă că instanța de fond a ales metoda de notificare cea mai adecvată, rapidă și eficientă și a expediat în data de 04 decembrie 2024 hotărârea motivată, prin intermediul poștei electronice a apelantului Cornel Burcovschi, cobus2000@mail.ru, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la fila dosarului 64.

30. Instanța de recurs evidențiază că, adresa la care a fost expediată hotărârea motivată și anume cobus2000@mail.ru, este gestionată de către apelantul Cornel Burcovschi, or, este indicată în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel nemotivată. (f.d.4)

31. Astfel, la caz, termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului a început să curgă la 05 decembrie 2024 și a expirat la data de 03 ianuarie 2025.

32. Cu toate acestea, Cornel Burcovschi, nu a respectat termenul stabilit de art. 232, alin. (2) din Codul administrativ și a prezentat Curții de Apel Centru motivarea apelului, abia în data de 29 ianuarie 2025, mult peste termenul legal.

33. Prin urmare, este în afara oricărui dubiu că apelantul nu a depus motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, deși, de la momentul notificării hotărârii motivate a instanței de fond a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a depune motivarea apelului în interiorul termenului legal.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Prin urmare, neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

35. În urma celor constatate completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în modul expres prevăzut și în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

36. În corespundere cu prevederile art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, Cornel Burcovschi urma să îndeplinească obligațiile cu bună-credință.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenul prevăzut de lege, ori termenul de depunere a apelului motivat este imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestei condiții atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac. Prin urmare, nerespectarea termenului de declarare a apelului motivat se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al apelantului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

37. Argumentul recurentului precum că hotărârea instanței de fond expediată prin poșta electronică nu conține nici semnătura electronică nici semnătura olografă, nu este reținut de către instanța de recurs ca fiind plauzibil pentru prelungirea termenului de depunere a motivării apelului, or, instanța de fond a notificat hotărârea motivată prin cea mai rapidă și eficientă formă de comunicare din punctul de vedere al costurilor, iar apelantul urma să depună diligența necesară și să depună apelul motivat în termen.

38. Mai mult ca atât, instanța de fond în data de 05 decembrie 2024 a publicat hotărârea motivată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată, astfel, apelantul fiind cointeresat de soarta dosarului său a avut posibilitatea personal de a lua cunoștință cu hotărârea motivată și de a depune apelul motivat în termen.

39. La caz, materialele dosarului atestă că Cornel Burcovschi nu a acțiunea cu bună-credință, or, deși a recepționat hotărârea motivată în data de 04 decembrie 2024, care în opinia acestuia nu corespunde unui document electronic, abia la data de 22 ianuarie 2025 s-a prezentat la instanța de fond pentru a recepționa hotărârea motivată pe format de hârtie.

40. În această ordine de idei, în cazul primirii apelului depus de Cornel Burcovschi, pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

41. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

42. Tot aici, instanța de recurs accentuează că, conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

43. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

44. În asemenea circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de către Cornel Burcovschi.

45. Iar, soluția adoptată prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercițarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

46. Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt declarative și lipsite de suport juridic, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Cornel Burcovschi.

47. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de către Cornel Burcovschi, împotriva încheierii din data de 11 martie 2025 a Curții de Apel Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă